

Rezultati mednarodnega literarnega natečaja na temo Srednjeveške balade in romance

Na natečaju je sodelovalo 18 šol iz Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije:

1. OŠ Bakovci
2. OŠ Cankova
3. OŠ Črenšovci
4. OŠ Fokovci
5. OŠ Gornji Petrovci
6. DOŠ Jožefa Košiča Gornji Senik
7. OŠ Grad
8. OŠ Kapela
9. OŠ Kuzma
10. OŠ I Murska Sobota
11. OŠ II Murska Sobota
12. OŠ Mursko Središče
13. NMS Neuhaus am Klusenbach
14. OŠ Puconci
15. OŠ Kajetana Koviča Radenci
16. NMS St. Anna am Aigen
17. OŠ Sveti Jurij, Rogašovci
18. OŠ Tišina

Skupaj je na natečaj prispelo 45 del v slovenščini ter 10 del v tujih jezikih.

Nagrajena dela tujih avtorjev:

Avstrija: Katja Puntigam, Angelina Holler, Felix Hoger, Felix Tomaschitz,
NMS St. Anna am Aigen, mentorica Barbara Feischnacker

Hrvaška: Katja Posavec, OŠ Mursko Središče, mentorica: Sonja Vršič

Porabje: Eliza Nagy, DOŠ Jožef Košič, Gornji Senik, mentor: Nino Gumilar

VON GIER UND TOD

Wer regiert das ganze Land?
Der reiche Graf im schönen Gewand.
Er will des Drachen Kron noch heute Nacht,

vor Gier er böse lacht.
„Wer mir bringt das goldne' Stück,
kehrt mit Reichtum und Frau zurück.“
„Ich bring, was sie suchen
und werde den Drachen verfluchen.“
Der tapfere Ritter mit schnellem Ross hielt sein Wort

und trug des Drachen Krone fort.
Als der Drache wieder erwachte,

vor Wut er große Flügelschläge machte.
Der Ritter mit der Krone war sehr wachsam,
aber der Drache - voll Wut - zu langsam.
Als der Graf die Krone hatte,
der Drache in die Schlossmauer krachte.
Er zerbrach in tausend Stück'
Doch der Ritter war voller Glück.
Der tapfere Mann nun mit Frau und Geld,
auf seinem Ross ritt übers sonnige Feld.
Des Grafen Tochter war hinfort,
ohne Kutsch' und ohne Wort.
Des Grafen Augen vor Wut waren rot,
und plötzlich er war tot.

***Katja Puntigam, Angelina Holler, Felix Hoger, Felix Tomaschitz;
2.b – NMS St. Anna am Aigen,
mentorica Barbara Feischnacker***

ALMOŠOVA DUŠA

U davno vrijeme, kad šume bijahu guste
i kad su polja bogato rodila,
živjela je kraj Mure, u Muraserdehelj selu, obitelj skromna,
a ono što su imali bila je ljubav koja ih je kroz život vodila.

Hranili su par kokoši i svinja, sadili su krumpire, sijali žito,
livada im je bila pokošena, zelena.
Nisu imali zlata ni srebra,
jedino blago je bila njihova kćer,
čista srca, toplog osmijeha, lijepa Jelena.

Mnogi su je prosili,svaki mladić bi je ženio.
Samo jednome je srce dala,
to je kovač Nikola - do neba ju je volio.

Sve bi dobro bilo,
sve bi sreći vodilo
da se nije zli Almoš za kralja okrunio.

Crni Almoš je Jelenu na silu za ženu htio.
Jer ga je odbila,
s njenim roditeljima u kući kraj Mure ih je zapalio.

Kad njezin Nikola za to sazna,
zakle se da Almoša vraga
mora stići kazna.
On odjene najbolje ruho, sablju opaše,
vranca osedla i galopom odjaše.

Almoš, kukavna gnjida i ljudski smrad,
pobježe brzo, boji se, svukud se skriva,
kako to već čini nečovjek i gad !

Crna i mrkla je noć, Almoš bježi, možda i plače,

topot vranca bubnja,
čuje se sve bliže, sve jače.

Nikola ga stigne,
dok Almoš kuka, kleči i moli,
sablja ko munja bljesne,
srce je puklo jer Nikola nema više one koju voli.

Kako Almoš bijaše zao, a od pravedne i čiste ruke padne,
na tom mjestu iz zemlje crna masna tvar poteče.
„To mjesto nek' Pekel se zove!“
Nikola glasno reče.

Još i danas te crne tvari ima,
kad se dulje i tiho sluša, nešto polako škripi i stenje,
podsjeća nas kako završi zla Almošova duša.

Katja Posavec, 8.b
OŠ Mursko Središće
mentorica: Sonja Vršič, prof.

LEPA ILONKA

Lep lovec čaka na divjad,
mim' njega pride deklíč mlad.
Pa srce njega kar žari,
dotikat se dekle želi.

Pospremi dekle on domov,
kjer stari oča ž njo živi lepou.
Na zdravje pijejo do dna,
še kralja častit vsakdo zna.

Povabi lovec ju k njim,
v varaš pred Matjažev spomenik.
Se Ilonka z očon veseli,
da hitro lovca vid' la bi.

V Budi čaka množica,
na kralja svojga, vel' kega.
Prijezdi kralj iz Avstrije,
tam Ilonka sprevidi vse.

Kralj v bistvu mladi lovec je,
ki Ilonki srce očaral je.
Dekle dobiva bel obraz,
pred njo stoji kraljevi stas.

Žalost v Ilonko se naseli,
solzne njene lepe so oči.
Z očon pojde zdaj domov,
na reven dom svoj negotov.

Deklič ljubezen žalosti,
ji druge več rešitve ni.
Oča od starosti umirajo,
še mlado Ilonko v grob odvlečejo.

Ko kralj spet pride na obisk,
pričaka vsepovsod ga mir.
Ljubezen ni počakala,
Ilonki smrtno rano je napravila.

Eliza Nagy
DOŠ Jožefa Košiča, Gornji Senik
Mentor: Nino Gumilar

Med baladami in romancami slovenskih osnovnih šol so bile najboljše naslednje pesmi:

Tretje mesto: Enja Ritonja, OŠ Kajetana Koviča Radenci, mentorica: Zdenka Šiplič

ZMAJEVA KRONA

Na znanem gradu so nekoč gospodje sloveli.
Spretno meč v rokah so vihteli,
srce grofici prav vsaki so vzeli.

Denar so oboževali.
Veliko jim je pomenilo,
če je grofica lepa bila,
še veliko več, koliko je imela zlata.

Mikala jih je mlaka stara,
za gradom je stala;
v njej že dolgo strašen zmaj je gostoval.
Ta je bruhati grozen ogenj znal
in se je s kronico na glavi bahal.

Sredi polj rodovitnih,
pod gradom kamnitim,
pa je stalo jezero,
ki ni privabilo noben'ga junaka.

Tam zmaj se namreč vsak dan je kopal,
prečudovito krono odložil
in pazil,
da ga ne bi kdo oropal.

Grof vsak si je krone nadvse želel,
a ker se je zmaja grozno bal,
se po krono nikoli ni sam podal.

Vsak večer je buden ostal
in razmišljal,
kako bi se do krone dokopal.

Končno je dognal:
«Kdor prinese mi krono,
tistemu edino hčer za ženo bom dal.»

Vsak mladenič si je srčno želel,
da za ženo bi grofovo hčer imel.
A nihče tako pogumen ni bil,
da bi se za zmajevo krono boril.

Čez slabo leto se je le mladenič prikazal,
drzen in močan,
da govorilo se o njem je noč in dan.
Na grad prijezdil je na konju lepem,
da grofa bi za roko hčere prosil.
Grof dejal je:
»Ko zmajevo krona bo moja,
potlej hči moja bo žena tvoja!«
Mladenič odvrne:
»Nisem srna boječa,
kmalu vaša bo krona svetleča.«

Mladenič razmišljal je o svojem podvigu,
a povpraševal ni po nobenem namigu.
Vse, kar želel je,
je bilo to,
da grofova hči njegova bo.
Pri sebi pa si je mislil tiho,
da grof ne bo prišel nikamor s tako oliko:
»Tako ko mu bom krono dal,
ga njegov velik pohlep bo pokopal!«
Imel je konja hitrega kot blisk.
Tako se je proti jezeru podal.
Ni dolgo iskal,
saj je okolico dobro poznal.
Razjahal svojega konja je
in se potuhnil za grmovje.

Opazoval je tiho skalovje,
za katerim se je videlo prostrano hribovje.
Čakal je, čakal in čakal,
da se je zmaj prikazal.

Krono odložil je na skalo visoko,
nato pa se je podal v vodo globoko.
Mladenič je trikrat dobro premislil,
preden je ta sijajni trenutek izkoristil.

Skala je bila zelo visoka,
preplezati jo je mogla le močna roka.
Tako je plezati začel.

Ko vrh je dosegel,
že po kroni je segel.
Ni je mogel skriti,

ker je moral takoj uiti.
Zdelo se mu je zabavno.
Počutil se je bajno.

Z mislijo,
da je zmaja pretental,
se hitro na konja je pognal.
Kmalu oglasila se mu je vest grozeča:
»Krona je preveč svetleča!«
Zmaj imel oko je kakor sokol,
krone svetleče blisk je opazil
se takoj iz vode je splazil.
Z lahkoto si povrnil je krono,
mladeniča in grofa umoril.

Mlada grofica je lačna bila,
po pomoč se v revno vas je zatekala.

Avtorica: Enja Ritonja, 8. b
Osnovna šola Kajetana Koviča Radenci
Mentorica: Zdenka Šiplič

Drugo mesto: Jan Peter Vajda, OŠ Gornji Petrovci, mentorica: Bernarda Đekovski

USODA GRADU PRI GRADU NA GORIČKEM

Že od davnih časov grofje so zapovedovali,
vsem meščanom in vitezom daleč naokoli,
kmetje, pod streho fevdalca so domovali,
vsi, ki so jim nasprotovali,
so jih z izgnanstvom ali grmado kaznovali.

A, tudi grofje, načrte svoje so imeli,
zmajevo krono so si vsi želeli,
"Prinesite mi krono in mojo hčero boste prejeli,"
so jim vsi grofje veleli.

Prikaže se pred grofom vitezi pogumni,
ponudi se, da zmaju meč svoj pokaže.
"Možnosti za preživetje nima nobene, ta zmaj neumni!"
Mu vitez hrabri razlaga in kaže.

Vitez naposled na pot se odpravi,
že od daleč svetlikanje krone opazi.
Ko svetlikanju se približa,
zmaj pojavi se izza hriba.

Vitez plemeniti,
srdit boj z zmajem začel je biti.
Trajal je dneve in dneve
in po deželi celi.

Naposled zmaj z repom zamahne,
viteza v potok beznovski premakne.

Zmaj razširi svoja krila mogočna,
graščino staro, sila vetra zajame močna.

Zasliši močno se šumenje,
za graščino, strašno trpljenje.
Zmaj proti stolpu švigne,
princesko, grofovo proti severu dvigne.

Graščina je pogubljena,
princesa pa za vselej izgubljena.

Jan Peter Vajda, 9. razred, OŠ Gornji Petrovci
mentorica: Bernarda Đekovski

Prvo mesto: Nina Greič, 8. razred OŠ Franceta Prešerna, Črenšovci,
mentorica: Majda Frančič

ZMAJ NA GORIČKEM

Nekdaj na lepem Goričkem,
namreč na gradu bogatem, velikem,
so kralji sebični živeli,
veliko, veliko zlata so imeli.

Tam poleg zmaj strašen s krono je živel,
vsak dan si v bližnji mlaki privoščil dolgo kopel.
A ta zmaj krono zlato je imel,
sebični, pogoltni grof si jo je zaželel.

Ko zmaj pride do ribnika, odloži si krono,
da je med kopanjem ne bi zgubil,
kralj pa ukaže takoj, da krono zlato bi dobil,
mladeničem mladim, da ukradejo drzno jo, noro.

S konjem bliskovito fant neustrašen drvel je,
da dobil dekle bi obljudljeno,
srce njegovo le zanjo gorelo je,
oči njegove že dolgo opazujejo jo zaljudljeno.

Mladenič krono zlato zmaju vzame bliskovito,
zmaj brez milosti za njim zapodi se grozovito.
Dirjata oba divje čez goričko hribovje,
še dobro, da brzi ta konj hitre ima noge.

Pri gradu zgodi se,
da zmaj mladeniča že skoraj ugrizne,
še dobro, da vrata za fantom se hitro zapro,
zmaju bliskovito padejo na veliko glavo.

Zmaj se na tisoč je delcev razpočil,
čas zmage je končno napočil!
Oba, mladenič in konj, oba sta izmučena, a vesela,
pa saj brez diha sta divje dolgo drvela!

A kot zmaj krona takoj izgine,
kot zmaj tudi hitro premine.
Grof pa, ki lastnino si tujo tako je želel,
ne krone, ne bogastva zmajevega nikoli ni prejel!

*Nina Gerič, 8. r.,
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci,
Mentorica: Majda Francič, prof.*

Zmagovalna pesem štirih dežel:

Eva Vučko, 7. razred OŠ I Murska Sobota, mentorica: Milena Mohorko

LEGENDA O GORIČKEM ZMAJU KAČU

Velikokrat so spraševali se ljudje,
gledali od kod do kje,
sega ta gorički grad,
kjer je zmaj zaklet živel takrat.

V tem gradu živela prelestna je gospa,
ki navkljub bogastvu nesrečna je bila,
je po cele dneve tarnala, ker ni mogla najti ženina.
Nje zgodba bila je silno žalostna!

Najprej vam povem, bila je gospa, grofica,
da nobena druga se z njo ni kosala.
Saj se niti niso mogle, ker hudo okrutna je bila.
Mogočna kakor zmaj,
z vseh strani zastražena, kot le kaj,
služabnikov pa najmanj sto, nihče se ni upal boriti z njo.

Leta so tekla,
ljudje so zanjo delali na poljih, z njih cedil se je le znoj,
popoldne pa, tako so mi rekli, za plačilo dobili so le loj.
Ona se v dvorcu je smejala, okruten smeh je tole bil,
drugega ni delala, kot ukazovala in kazala, kako z njo svet je dobrotljiv.

Ljudje, ki so se na poljih trudili, so kleli grofico dan za dnem,
ožuljene svoje roke k nebu so dvigovali od muk in vnem.

Naposled prišla je rešitev, kakor blisk bila je pri njih,
čarovnica Mira prišla jim je pomagat, odrešit jih in povrnit mir.
Ni bila bogata, ni bila lična,
a bila je primerna gospodična,
ki bi znala biti kos nalogi, da bi grofično spremenila,
ji pamet in smisel življenja povrnila.

Mira se z zvijačo prebila je v grad, kot grofičina služinčad.
Zanjo je to le otroška igrice bila,
ko je skozi sobane paradirala in tu in tam izstrelila kakšen urok,
da so okoli nje vsi popadali okrog.

Čez nekaj časa je v glavno sobo le prišla,

kjer grofičina bila je spalnica.

Grofica zaukazala je :« Naprej!«,mislila je,da je kakšen lakaj,
nikakor pa si ni mislila, da bo čez nekaj trenutkov sama zmaj.

»Za svojo pohlepnost v življenju boš kazen dobila!«, je vzkliknila čarovnica Mira in že urok
izstrelila. Za grofično se vsaka je sled izgubila, na njenem mestu ostal je zmaj,
ki je bil hudo priskuten in smrdel kot le kaj!

»Tako, jaz sem svojo nalogo končala!« je hip zatem naznanila Mira in
se v megličastem oblaku s svojo obleko izgubila,
množica pa rajala je vse do jutra
in s šampanjcem se opila.

Grofična, ki zmaj je postala, je grad zapustila in se v votlini ob grajskem ribniku naselila.
Na glavi pa je ta grozen zmaj še vedno nosil kronico, ki je mešala
glave ljudem in si jo je vsak želel bolj kot kup zlata.

V zapuščenem gradu se nastanil je grof, ki bil je
hudo pohlepen in dal je razglasiti, da kronico hoče
dobiti, pa če bo po tistem ostal praznih rok. Za nagrado je
celo svojo hčer ponujal za ženo, ki bila je mikavna in čila,
zato so se mladeniči odpravili na pot,
a mnoge od njih je zmajska grofica ubila.

Le enemu se je posrečilo dovolj blizu priti.
Vzel je kronico, a ni imel dolgo velike sreče z njo. Boste slišali, kako je bilo.

Grofica se je ravno kopala v mlaki kot pošten zmaj in
kmalu je opazila tatvino in se zapodila vanj.
Izdali so ga zlati žarki, ki so se s kronice usipali,
a še vedno bil je hiter dovolj, da se je v zadnjem trenutku v grad zapodil.

Hitro zaprla so se grajska vrata in zmaj,
ki vzel je prevelik zalet,
se je na njih na tisoče koščkov razbil,
kronica pa je izginila in grof je nikakor več ni nazaj dobil.
To je legenda, ki o zmaju Kaču govori, in še kako resnična se mi zdi,
kronica ta,pa za pohlepneže ni.
Lahko pa se našel bo kdo, ki mu srce bije v čistosti
in se mu kronica v daljavi zaiskri.

Eva Vučko, 7.a

OŠ I M. Sobota

Mentorica: Milena Mohorko

